

Twee woningen Brédyk 28a te Wirdum

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 28 januari 2015 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Figuur. Zicht op plangebied (d.d. 28-01-2015)

Terreinomstandigheden

Het plangebied betreft een agrarisch bedrijfsperceel met een bedrijfswoning, twee stallen en een torensilos. Het erf wordt aan twee zijden omsloten met een boomsingel, voornamelijk bestaand uit relatief jonge exemplaren van de boomsoort es. Het geheel ligt in een landschappelijk open gebied. Het voornemen betreft de sloop van de grote ligboxenstal en torensilos, alsmede kap van een deel van de boomsingel, om vervolgens aan de westzijde een tweede woning te bouwen. In de melkveestallen wordt al verscheidene jaren geen rundvee meer gehouden, maar wordt gebruikt als stalling. De locatie van het voornemen wordt hierna onderzoeksgebied genoemd.

Soortbescherming

Flora- en faunawet

Achter de Ffw staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht, middelzwaar beschermd en streng beschermd.

De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime. Over het algemeen is het nest van vogels alleen beschermd wanneer dit in gebruik is om een broedsel groot te brengen (tijdens het broedseizoen). Bij enkele vogelsoorten is het nest echter jaarrond beschermd (dus ook buiten het broedseizoen). Dit betreft onder meer kerkuil.

Inventarisatie

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quickscanhulp.nl⁽¹⁾ (© NDFP - quickscanhulp.nl, d.d. 27-01-2015, 12:41:42 uur), soortinformatie uit de Nationale Database Flora en Fauna⁽²⁾ opgevraagd. Uit de verkregen opgave blijkt dat in een straal van 1 km rond het onderzoeksgebied de laatste vijf jaar, naast verschillende vogelsoorten, de op basis van de Ffw streng beschermde tweekleurige vleermuis is geregistreerd.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied een beperkte natuurwaarde kent. Desalniettemin wordt in en rond het onderzoeksgebied het voorkomen van beschermde soorten verwacht. De delen met een ruige grazige vegetatie vormen geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende soorten, zoals egel, huisspitsmuis en veldmuis. Ook wordt hier het voorkomen van gewone pad verwacht. Het gaat om licht beschermde soorten.

In de boomsingel zullen vogels zoals houtduif, merel en vink nestelen. In de torensilo werden restanten van nesten van holenduif en kauw aangetroffen. Rond de torensilo vloog een paartje torenvalken. Torenvalken broeden incidenteel bovenop torensilo's. In de grote ligboxenstal werden verspreid braakballen en uitwerpselen van kerkuil aangetroffen. Uit een grote blikken buis van een hooiblazer, in de nok van de ligboxenstal, vloog vervolgens een kerkuil. Kerkuilen nestelen/broeden in dergelijke buizen. De eigenaar was niet bekend met de aanwezigheid van kerkuilen.

De te slopen stal en torensilo, alsmede de te kappen bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Toetsing

Als gevolg van de te verrichten werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende licht beschermde diersoorten uit de soortgroepen zoogdieren en amfibieën worden verstoord en vernietigd (artikel 11 Ffw). Ook kunnen bij de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood (artikel 9 Ffw). Deze licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder een vrijstellingsregeling. Voor deze soorten hoeft dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd.

Ten aanzien van vogels dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het onderzoeksgebied te verwachten vogelsoorten, met uitzondering van kerkuil, kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het onderzoeksgebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Zoals eerder beschreven is een nestplaats van kerkuil, in tegenstelling tot andere aanwezige broedvogels, jaarrond beschermd. Het betreft de verbodsbepaling in artikel 11 van de Ffw. Voor de kerkuil heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een soortenstandaard ontwikkeld⁽³⁾.

In de soortenstandaard staat onder meer beschreven wat onder welke voorwaarden mag, hoe u een ontheffing kunt aanvragen en onder welke voorwaarden onderzoek moet worden uitgevoerd. Om zekerheid te verkrijgen over de aanwezigheid dan wel afwezigheid van een voortplantingsplaats en/of als vaste rust- en verblijfplaats is aanvullend onderzoek nodig. Dit onderzoek is gebonden aan een vaste periode in het jaar en dient tijdig te worden opgestart.

Indien op basis van aanvullend onderzoek blijkt dat er een nest van kerkuil in de hooiblazer buis of op een andere locatie in de ligboxenstal aanwezig is, zal dit nest als gevolg van de sloop van de stal verloren gaan. Door het uitvoeren van zorgplichtmaatregelen en activiteitspecifieke maatregelen kunnen negatieve effecten tenietgedaan worden. Als dit het geval is, is er geen sprake van een overtreding. Er hoeft dan geen ontheffing aangevraagd te worden. Als dit niet of onvoldoende het geval is, moet er wel een ontheffing worden aangevraagd. Er is dan namelijk wel sprake van een overtreding van artikel 11.

Wat te nemen maatregelen betreft, kan onder meer gedacht worden aan het plaatsen van een nestkast in de te behouden stal/schuur. Verder moet tijdens kwetsbare perioden, met name tijdens de broedperiode, aantasting van de (bestaande) verblijfplaatsen en het foerageergebied voorkomen worden. Te nemen maatregelen moeten met een ter zake kundige worden afgestemd en worden vastgelegd (opstellen ecologisch werkprotocol).

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig onderzoeksgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

Natuurbeschermingswet 1998

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. In de Nbw 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands. Verder is deze wet de basis voor het Natuurbeleidsplan waarin het concept van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is opgenomen.

Ecologische Hoofdstructuur

De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

Natuur buiten de EHS

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

Inventarisatie

Het onderzoeksgebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998. De meest nabijgelegen beschermde gebieden betreffen de Natura 2000-gebieden Groote Wielen en Alde Feanen, die gelegen zijn op ruim 7,5 km afstand van het onderzoeksgebied.

Deze gebieden zijn op respectievelijk 30 december 2010 en 23 mei 2013 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. In het aanwijzingsbesluit zijn de begrenzing en de instandhoudingsdoelen opgenomen.

Het onderzoeksgebied ligt verder niet op of nabij gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als EHS, Natuur buiten de EHS, weidevogelkansgebied of weidevogelparel.

Toetsing

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het onderzoeksgebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan op voorhand geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden verwacht.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Op basis van de ecologische inventarisatie is een voldoende beeld van de gebiedsbescherming ontstaan. Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een Voortoets in het kader van de Nbw 1998 of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig en het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Soortenbescherming

Wat de soortbescherming betreft komt naar voren dat de ecologische inventarisatie niet volstaat.

In het kader van de Ffw zijn twee aspecten relevant:

- Verstoring van broedgevallen (in gebruik zijnde nesten) van vogels dient te worden voorkomen. Dit is onder meer relevant bij sloop van bouwwerken en kap van bomen.
- In de ligboxenstal is mogelijk een nest van kerkuil aanwezig. De stal zal worden gesloopt. Nesten van deze vogelsoort zijn jaarrond beschermd. Naderonderzoek is nodig om de aanwezigheid aan te tonen, dan wel uit te sluiten. Het ligt in de verwachting dat met het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding van artikel 11 van de Ffw kan worden voorkomen. De initiatiefnemer hiertoe tijdig een protocol op te stellen.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg staat.

---

(1) Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het onderzoeksgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het onderzoeksgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

(2) Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

(3) Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Kerkuil Versie 1.1, publicatienummer RVO-S03-401/BF15896, maart 2014